

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poudarjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina za eno leto: K 24.—
za pol leta: K 12.—
za tri mesece: K 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto: K 5.20
za pol leta: K 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov: . . . mm po 10 vin. Osmrtice, zahvale, posilnice, oglasi denarnih zavodov . . . mm po 20 vin. vsaka nadaljna vrsta . . . K 20.—

Mal' oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeratalni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratalni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.852

Atentat na grofa Stürgkha. Ministrski predsednik mrtev.

DUNAJ, 21. (Kor.) — Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes opofinde postal žrtev atentata. Ko je grof Stürgkh v hotelu Meissl & Schaden obedoval, je pristopil k mizi pisatelj Friderik Adler in je hitro trikrat zaporedoma ustrelil na ministrskega predsednika. — Grof Stürgkh je bil zadet v glavo in je bil takoj mrtev.

Kako se je dogodil atentat.

DUNAJ, 21. (Kor.) »Korrespondenz Wilhelm« je prejela o umoritvi ministrskega predsednika grofa Stürgkha od očividca naslednji opis dogodka:

Ministrski predsednik je običajno skoraj vsak dan v hotelu Meissl & Schaden v veliki obednici obedoval za svojo stajno mizo v večkrat se menjajoči družbi znancev. Tudi danes je grof Stürgkh med 1/2 in 2 prišel v obednico. V njegovi družbi sta se nahajala (okraj trolski) namestnik grof Toggenburg, ki je davi prišel na Dunaj in je danes zopet hotel odpotovati, in baron Fran Aehrenthal, ulanski ritmojster v pok., brat pokojnega ministra zunanjih stvari grofa Aehrenthala. Tri mize od ministrskega predsednika se je vsedel neki človek, ki ga pač niso še nikdar opazili v hotelu, kamor zahajajo navadno stalni gostje, ki pa se ni po ničemer razlikoval od običajnih gostov. Bil je približno kakih 30 do 40 let star, velik in širok, plavih, prištrizenih brkov in dolgih, skrbno počesanih las. Vsedel se je tako na povprečno stran mize, da je imel mizo ministrskega predsednika pred seboj in je sedel nasproti ministrskemu predsedniku. Sosed grofa Stürgkha je bil grof Toggenburg. Nasproti ministrskemu predsedniku in s hrbotom obrnjen proti opisanemu tujcu je sedel baron Aehrenthal. Grof Stürgkh je obedoval v živahnem pogovoru in je k črni kavi kadil smotko. Tudi tujec, za katerega ni bilo povoda, da bi ga bil opazoval kdo, je poobedoval in je že plačal.

Družba grofa Stürgkha se je ravno pripravljala za odhod, kar tuj gost hipoma vstane od svoje mize in stopi proti mizi ministrskega predsednika. Grof Stürgkh in grof Toggenburg sta videla prihajati človeka in sta pač mislila, da hoče posetiti družbo pri sosednji mizi. Ko pa je človek prišel v bližino mize ministrskega predsednika, je zadnje korake napravil tekoče in je vteknil roko v žep. In preden je tudi kdo je mogel slutiti, kaj namerava, je stopil tik ob stran grofu Stürgkhu in je nameril browninško pištolo na njegovo glavo. Grof Stürgkh je v zadnjem trenutku najbrž vendar slutil, da poset velja njemu in se je pričakovaje nagnil nekoliko na stran, ne da bi sumil kaj, in s prijaznim izrazom v obrazu. Tedaj pa so že počili strel, trije zaporedoma. Tujec je, to so videli vsi, streljal na grofa Stürgkha. Strel so bili merjeni proti glavi in so zadeli le predobro. Grof Stürgkh se je zgrudil na stran in potem na tla. Kri se mu je ulila po obrazu in po obleki.

Skoraj si ni moglo predstavljati groze, ki je zavladala v tem trenutku po dvorani. Posebno oba sosed ministrskega predsednika pri mizi sta kot omrtvela; toda le za trenutek. Grof Toggenburg je skočil takoj pokoncu in vzdignil svoj stol kot orožje proti morilec. Morilec je hitel skozi dvorano proti vratom, za njim pa grof Toggenburg in baron Aehrenthal. Ko je morilec došel do vrat, mu je prišel naproti višji natakhar Grumbach, ki se je vrget proti njemu. Krepka natakharjeva roka je pritislila še z revolverjem oboro-

ženo morilecovo roko proti tlom, in v tej borbi je počil četrti strel. Krogla je udarila barona Aehrenthala v desno golen in povzročila lahko poškodbo. Morilec pa je bil ukročen. Razorožili so ga in aretirali.

Bliskoma se je raznesla iz hotela vest, da je bil na grofa Stürgkha izvršen atentat. Takoj je dospel oddelček rešilne družbe z inspekcijskim zdravnikom, ki je spoznal, da ni nobena pomoč več mogoča. Smrt grofa Stürgkha je nastopila skoraj hipoma. Truplo so pokrili z belim prtom na mestu, kjer se je dogodil umor.

Prva krogla je udarila skozi nadnose, drugo glavo in izstopila zadoj na glavi. Tretja krogla je vdrila v zadoj sredi čelne vbočine in je obitčala v črepih. Desno oko mrtveca je močno izstopilo. Tretja krogla je zgrešila; našli so jo pozneje v tleh. Baron Aehrenthal je bil obstreljen na desni goleni. Obvezali so ga in odvedli potem v neki sanatorij. Tudi natakharja je ta krogla zadela v roko, s katero je držal morilca za roko.

Kmalu po atentatu je orisel na lice mesta policijski predsednik baron Gomp, načelnik kriminalne policije, dvorni svetnik Stukkart in drugi policijski uradniki. Policijski predsednik sam je vodil prva poizvedovanja in zaslišanja. Nato je, takoj po sprejemu pretresljive vesti, prišel v hotel sekcijski načelnik v ministrskem predsedništvu, dr. Klimesha. Tudi župan dr. Weiskirchner je prišel v hotel in je bil globoko ginen, ko je izvedel podrobnosti dejanja. Prišla je v hotel tudi sodna komisija. Zaslišavanje je trajalo več ur. Po 1/5 so morilca po prvem zaslišanju v avtomobilu odvedli v policijsko ječo. Je pa pisatelj dr. Friderik (Fritz) Adler. Bil je zelo miren, ko so ga odpeljali, kar se je zgodilo, ne da bi bilo vzbujalo večjo pozornost.

Truplo grofa Stürgkha je ostalo v dvorani, dokler ni sodna komisija ugotovila dejanskega stana. Po 1/6 so prepeljali truplo v poslopje ministrskega predsedništva in je položili na oder.

Ministrski svet, ki je bil sklican za danes ob 4 popoldne, se je pod vtiškom te žalostne vesti sestel v kratko posveto-

vanje. Njegovemu Veličanstvu cesarja so strahoviti dogodki sporočili v Schönbrunn, kmalu ko se je doznalo o njem.

Minister notranjih stvari, princ Hohenlohe, dospe jutri zjutraj na Dunaj.

DUNAJ, 21. (Kor.) Vest o grozovitim atentatu na ministrskega predsednika grofa Stürgkha, ki se je na Dunaju hitro razširila po posebnih izdajah listov, je najgloblje pretresla vso javnost in izzvala največje sočutje napram žrtvi ter ogorčenje nad grozovitim dejanjem. Tudi iz vse monarhije prihajajoča poročila poudarjajo veliko pobitost, ki jo je povzročila vest o atentatu in največje ogorčenje nad tem strahovitim zločinom.

DUNAJ, 21. (Kor.) »Wiener Abendpost« piše: Strahotna vest je v današnjih popoldanskih urah prodira po mestu: ministrski predsednik grof Stürgkh je postal žrtev atentata. Mladosten fanatik je v nekem hotelu notranjega mesta, kjer je grof Stürgkh redno obedoval, trikrat ustrelil na ministrskega predsednika, ki je takoj izdihnil svojo dušo. Žalostna vest bo povsod vzbujala bridke odmeve. — Ministrski predsednik grof Stürgkh je bil cesarju zvest služabnik in vdan paladin. Domoovina izgublja v njem državnika najčistejših namenov, odličnega mišljenja in navdušenega za javni blagor. Vse politično delovanje Stürgkhovo označa poteza prostodušnosti, močnatosti in odkritosrčnosti.

Čen in nič se ne zgane na njem. Temne, globoke oči strme v svet in se ne čudijo ničemu; niti visokomur žitnemu klasju, ki valovi in poje v jutranjem vetru. Samo za trenutek se nasmejejo njegove ustnice, in v obeh se zamisli nekaj gorkega, otožnega. Sli je mimo plahih korakov devojke iz sosedne vasi. Njen obraz je rdeč in poln sramu in straha; a njeno okroglo, zdravo telo polno življenja in izzivajoče mehkobe. Gospodar zre za njo in se smehlja. A devojka beži in izgine za visokim drevjem. In spet se razprostira nad kmetskim gradom molk in skrivnost, plašen mir. Gospodar se vrača domov; stopi v hišo in sede za mizo. Z roko si podpre glavo in strmi predse, pa misli bogve kaj.

In gospodinja — suha, brez mesa in strasti. Rame so se ji vpognile naprej in grudi posušile že davno. Dva šopa las sta ji že osivela na glavi, in oči so ji udre in ji gledajo izpod čela. Ničesar ni v njih, kar bi človeku zbudilo samo za trenutek lepo misel na davno ljubezen tihe mladosti. Oči zro izpod čela, in v njih ni življenja niti zlobe. Brezbova usta se ne odpró, da bi izpregovorila božjo besedo. In hodi iz dvorišča v kuhinjo s počasnimi, drsajočimi stopinjami, in njeno suho, smešno telo se ziblje sunkoma.

Četrstoletja je stal v javnem življenju, najprej kot član poslanske zbornice, potem kot naučni minister in končno kot ministrski predsednik. V svojem mnogostevilnem državnem, parlamentarnem in ministrskem delovanju je spoznal javno življenje v vseh njegovih tisočih razrasteh. Minister Stürgkh se je kar najbolje seznanil z vsemi kretajočimi silami v političnem vrvenju Avstrije in si je ravno tako pridobil najboljše osebno poznanje. Ta bogata izkustva so mu pri presoji javnih stvari prav tako bila v prid kot njegovo viteško bistvo, njegova srčna dobrota in odlična ljubeznivost njegovega nastopa. Skoraj pet let je stal grof Stürgkh na čelu vlade. 3. novembra leta 1911. je bil po odstopu tretjega Gautschevega ministrstva imenovan za ministrskega predsednika. V resnih razmerah je sprejel svoje mesto. Številna in važna vprašanja nortanje politike so povzročala vedno nove težave. Slo je vedno zopet za premaganje notranjih ovir v zastopstvih, in kmalu so tudi zapleti zunanje politike kazali svoje vzvratne učinke, dokler ni končno izbruh svetovne vojne podredil vsega državnega

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — V pasubijemskem odseku trajen srdit laški topovski ogenj. — Pred roitskim grebenom za napad pripravljena laška pehota zadržana po naši artiljeriji. V arški dolini naš uspeh.

Ruska bojišča. — V Karpatih nič pomembnega. Nov nemški uspeh ob Narajovki. Zapadno Stohoda brezuspešni ruski napadi.

Romunska bojišča. — Ob ogrsko-romunski meji se boji nadaljujejo uspešno za nas. V Dobrudži na desnem krilu zvezne čete vzelo glavno sovražno postojanko in osvojile Tuzlo.

Albansko-macedonska bojišča. — V Albaniji nič novega. — V macedoniji položaj neizpremenjen.

Zapadna bojišča. — V sommskem okolišču močan artiljerijski boj. Pehotni napadi odbiti.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Dogodki na bojiščih.

Dunaj, 20. oktobra.

Znamenit nemški uspeh se poroča danes iz narajovskega bojnega odseka. Pri zavzetju nekega vrha so naši zavezniški tu zajeli 2050 Rusov in enajst strojnih pušek. To pomenja uničenje celega pehotnega polka z enim mahom. Za ta lepi taktični uspeh gre pač v prvi vrsti zasluha izbornemu vodstvu, je posledica premišljenega in do vseh najmanjših podrobnosti preudarjenega načrta, jasnega poveljavanja in razumnega sodelovanja podrejenih vodstev. Predstavljal je seveda temeljito bojno izvežbo in železno disciplino napadajočih čet. Vsekakor je vzorni primer taktične akcije v malem in kaže občudovanja vredno sistematično dela in resno uporabo vojnega izkustva.

Tudi v Karpatih je bilo sovražniku iztrgano neko krajevno važno oporišče. Boji pri Tölgyesu, na Bekaškem in Gyimeškem prelazu v dolini Uza, na Ojtozu ter ob gorskih prelazih vzhodno in jugovzhodno Brašvega se nadaljujejo. Namaknjeni romunski oddelki so bili mestoma vrženi v njihove glavne postojanke.

Boji v Trentinu so se tudi včeraj končali uspešno za nas. Ellisonova brigada je večkrat zmagovito zavrnila večkrat ponavljane napade dveh italijanskih brigad in je zadala sovražniku zelo težke izgube.

Na macedonski fronti so bolgarske šile s protisunki zaustavile novo ofenzivno gibanje kombiniranega srbsko-francoskega zbora v kolenu Črne reke. Boji se nadaljujejo.

Čudne reči se godé v teh kmetskih gradovih. Pri belem dnevu hodijo strahoviti tam gori in plešejo po širnem dvorišču. Gospodinja je čarovnica, ki se ženi vsak dan z drugim zlodjem. A gospodar je zadovoljen s tem, ker mu prinašajo zlodji vsak dan prgišče cekinov. Zato je podnevi vse tako tiho tam gori; kajti zlodji so zaradi svoje pohotnosti tako nervozni, da ne prenesejo pri belem dnevu nobenega šundra. A ponoči pride tisoč strahov iz vseh strani sveta. Pa prepevajo in plešejo krog samotnega kmetskega gradu in obhajajo svatovščino. Kajti v hiši se objemata gospodinja in zlodje; a v čumnatih poljubih gospodar krasno devojko, ki jo je pripeljal iz belega mesta. In groza se razgrinja po vsej okoliči. Po pokopališču plakaajo mrtvi o polnoči zaradi sramote in silnega greha, ki praznuje na kmetskem gradu svoj praznik. Zvezde se utrjujejo vsepovsod; kajti nebo se joče nocoj nad pohujšanim človeštvom. In kmete tlačí vso noč divja mōra v njihovem težkem spanju, ker greh na kmetskem gradu je tako velik, da ga čuti vsa okolica. Lasje se ježijo na potni glavi; iz ust prihajajo grgrajoči glasovi, in oči strme v strašni grozi v črno temo, ki se razgrinja kroinkrog. Kmetice kriče v svojih divjih sanjah in se križajo. A mlade devojke se skrivajo za

življenja enemu samemu smotru. V mirnovnih časih je dosegel grof Stürgkh marsikateri zelo važen uspeh. Nemurno se je boril za osvoboditev poslanske zbornice iz vezi obstrukcije, in parlamentarna odobritev novega brambnega zakona je bil vidni izraz tega njegovega prizadevanja. Z izbruhom svetovne vojne so seveda stopila v ospredje brezčestna in neskončno zapletena nova vprašanja na polju vojske. Treba je bilo zavoziti po čisto novih potih, delovni moči in preudarnosti vlade so se stavile nezaslišane zahteve, katerim se je grof Stürgkh podvrget z nemurno delavnostjo, neutrudljivo vne- in s njeno lastno mirno dejavnostjo in globokim stvarnim umevanjem. Sredi iz tega krepkega delovanja je bil grof Stürgkh hipoma iztrgan. Njegova smrt je težka izguba za domovino, dvojno težka v tem usodopolnem času. Za njim žalujejo vsi, ki so poznali njegovo plemenito, resno in splošnosti posvečeno delovanje, njegovo zvesto vdanost cesarju in državi, njegovo srčno dobroto, plemenitost in močnatost. Njegov spomin ostane v največji časti v davnih časih. R. I. P.!

Na dobruški fronti se pričenjajo novi boji.

Ob Sommi izkoriščajo nemške čete sovražnikovo utrujenost in zopetno osvojitve svojčas izgubljenih jarkov in so tako zmanjšale pridobitev ozemlja, ki so jo Angleži sredi oktobra dosegli za ceno težkih žrtev.

Rusko bojišča. — V Karpatih nič pomembnega. Nov nemški uspeh ob Narajovki. Zapadno Stohoda brezuspešni ruski napadi.

Romunska bojišča. — Ob ogrsko-romunski meji se boji nadaljujejo uspešno za nas. V Dobrudži na desnem krilu zvezne čete vzelo glavno sovražno postojanko in osvojile Tuzlo.

Albansko-macedonska bojišča. — V Albaniji nič novega. — V macedoniji položaj neizpremenjen.

Zapadna bojišča. — V sommskem okolišču močan artiljerijski boj. Pehotni napadi odbiti.

Turška bojišča. — Nič posebnega.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. okt. 1916.

Italijanska bojišča. — Naše postojanke v pasubijemskem odseku so trajno v sridnem topovskem in minovskem ognju vseh kalibrov. Pred roitskim robom pripravljeno sovražno pehoto zadržuje naša artiljerija. Zavrnili smo štiri italijanske napade proti vzhodnemu delu roba. V arški dolini proti dolinski postojanki prizadevajo sovražno stotnjo smo uničili. Zajeli smo dva častnika, 159 mož, deset minov in drug material. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. okt. 1916.

Rusko bojišča. — Severno Karpatov pri avstro-ogrskih bojnih silah nič posebno pomembnega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolfiov urad poroča: Veliki glavni stan, 21. okt. 1916.

Vzhodno bojišča. — Princa Leopolda Bav. fronta: Ruski bataljoni so si zopet v brezuspešnih, izgubonosnih naskokih prizadevali nam iztrgati jarke, ki smo jih pred kratkim vzeli na zapadnem bregu Stohoda. In zopet smo ob Narajovki z napadom nemških čet pod vodstvom generala pl. Gallwitz zavzeli ruske postojanke severozapadno Skomorohov. Običajni protisunki so zadali sovražniku nove izgube. Pet častnikov, 159 mož in sedem strojnih pušek smo mogli že včeraj odvesti iz zavzete postojanke. Prvi generalni kvartirnojoister: pl. Ludendorff.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. okt. 1916.

Romunska bojišča. — V ogrsko-romunskem mejnem ozemlju se boji nadaljujejo. Delovanje v snegu in mrazu ter v najtežavnejšem ozemlju se uspešno borečih čet je vzvišeno nad vsako hvalo. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 21. (Kor.) Wolfiov urad poroča: Veliki glavni stan, 21. okt. 1916.

Sedmograško bojišča. — Na sedmograški meji se v snegu in mrazu uspešno nadaljujejo gozdni in gorski boji. Romun ima v njih težke izgube.

Balkansko bojišča. — Mackensenova armadna skupina: Boji v Dobrudži so se razvili nam v prid. Zvezne, nemške, bolgarske in turške čete so vdrle na raznih točkah v sovražno glavno postojanko na črti lužno Rašove (ob Donavi). Agemlar—Tuzla in so po sridnih bojih vzelo Tuzlo, grčevje severno Toprajsarja, severno Cocargeje in severozapadno Mulcove. Zajeli smo pri tem okoli 3000 Rusov, med njimi enega polkovnega poveljnika, nekoliko sto Romunov ter 22 strojnih pušek in eno minovko. Nemška letalska brodnjva so se uspešno iz zraka udeleževala bojev. Prvi generalni kvartirnojoister: pl. Ludendorff.

SOFIJA, 20. (Kor.) Poročilo generalnega štaba.

20. oktobra. — Romunska fronta: Včeraj v Dobrudži močno obojestransko obstreljevanje med železnico in morjem.

SOFIJA, 21. (Agence Tel. Bulgare.) — Generalni štab javlja:

Romunska fronta. — Ob Donavi mir. — V Dobrudži so se vršili 19. in 20. oktobra precej resni boji. Vse namaknjene sovražnikove postojanke in del njihovih

PODLISTEK.

JOS. VANDOT.

Begunci.

8. Dora.

Na vrhu ploščatega hriba stojé taka velika, prostorna poslopja, podobna znamenitim kmetskimi gradovom. Vseokrog jih obdaja košato sadno drevje, prehajajoče v gosto zarasli gozd, ki se spenja višje, vedno višje in se konča visoko tam gori ob zelenih senožitih. Tišina in večni molk se razprostira okrog tistega poslopja. Živina hodi leno in molé iz ogromnega hleva in se vrača ob večerih tiho v svojo stajo. In pastir ne zavriška in ne zapoje. Glavo poveša in misli bogve kaj. Sele tam gori na senožeti se oddahne globoko in zakliče veselo besedo v prostrani svet. Oči se mu zaiskre; kajti zagledal je tam ob visokem plotu mlado pastirico. Njeno pisano krilce je mignilo v solnčnih žarkih, in med visoko travo so se zasvetile njene gole, od rose mokre noge. In gospodar tam doli na kmetskem gradu ne izpregovori ves dan besedice. Po dvorišču hodi in po širnih njivah; a njeov obraz je mra-

nepokoja, da so oči zaman gledale na zmazro zvezdo in so klicale spanje.

Zgenilo se je nekaj po brezkončni temi, kakor da bi bile segle nevidne roke med njo in jo razdelile. Za trenutek je šinilo nekaj svetlega, jasnega od samotne zvezde nad špranjo, in razlilo se je z gorko lučjo po črnem skednju. Trudne oči so se morale zapreti, ker niso moge prenesti te blesteče svetlobe. A vendar so se videle pred sabo paradži, ki se je bil dvignil tako nenadoma pred njimi. Velike, sanjajoče zvezde so se zasmejale po toplem nebu; veseli črički so zapeli po kraških obronkih, in sem iz dalje je prihajalo ubrano fantovsko petje. Ležali smo takrat trije mladi ljudje na semu kraškega hleva. Bilo ni time takrat, ker so gledale skozi velike špranje vse zvezde na topli hlev. Dora se je smejala kakor razigran otrok, in prijatelj Leskovec je bil smučal, ker se ga je bil nalezal nek-rščansko.

Dora se je smejala neprenehoma. »Ali si videl kovača?« je govorila s svojim smejočim glasom in me je dregala. »Oči so se mu izbulile in po obrazu so mu tekale potne srage, ker ga je kuhala ljubezen. Oj, bil je tako zanimiv in izviran v svoji ljubezni! Ali si ga videl?«

demokracija) prav umela to nalogo in se primerno pripravila zanj s konsolidacijo razmer v nje lastnih vrstah.

Ze resni, stvarni ton, ki se dviga nad vsako strankarsko ozkornost, v katerem razpravlja Smeral o življenjskem vprašanju, o obnovljenju nje političnega življenja, deluje blagodejno. Tu ni nič tistega strankarskega doktrinarizma, tiste srditosti in sebičnosti! Smeral ne moti stvari s stališča izključne koristi svoje stranke, marveč hoče, da bodi socialna demokracija močna in konsolidirana, da zagotovi — to se uumeje od sebi — širokim plastem veljavno in pripadajočim delež na politični moči, a želi obenem, da bi socialna demokracija vršila svojo vlogo na korist splošnosti, izstali pa na prizadevanju za obnovljenje političnega življenja v Avstriji. Posebno je razvidno iz Smeralovih izjav, kakor krivica se je delala češki socialni demokrati od strani nemške s podtikanjem, da prva hoče preprečiti oživljenje in okrepitev parlamentarizma. Dr. Smeral hoče, naj demokracija ustvari pogoje, da dobe narodi Avstrije v sebi in v parlamentu politično podlago. A tu naglašamo, da Smeral, govorec o demokraciji, dostavlja s povdorkom: »To je stranke in narodi Avstrije.« Postavlja torej socialno demokracijo tja, kjer smo jo mi vedno želeli videti kot »razred«, ki naj varuje svoje koristi in se uveljavlja, vendar pa ne kot razred, ki bo v neprestanem boju proti — vsem. Zahteva veljave in uvaževanja za svojo stranko kot komponenta skupnega narodnega in političnega življenja.

To svojo ideologijo razpreda dalje, ko naglašajo, kako edino more priti demokracija do moči. Predpogoj za to mu je, da se pri vseh narodih — to naglašajo posebno — strankarska in narodna nasprotstva ublažijo! Le tako more priti do zblizanja, ki more ustvariti resničen parlamentarizem, ki pada tudi širokim slojem veljavo.

Citatelji se spominjajo, da je bil — kadarkoli smo polemizirali z našimi domačimi socialnimi demokrati, ki so nekaj v znanju nacionalizma in celo v smenjenju narodne ideje in narodnih stremiljenj videli glavno označeno socialno demokracičnega mišljenja — naš centum censeo: ne zasmejujte narodne borbe, ne odrekajte narodnim stremiljenjem opravičenja, ne zanikajte nacionalne ideje, marveč sodelujte, da se narodno vprašanje pravično reši, ker le tako more priti do tiste solidarnosti v človeštvu, posebno pa med njega trpečimi sloji, s katero se ponaša socialna demokracija kot kardinalno točko, svojega programa!

Sedaj se moremo sklicevati na socialnodemokracičnega prvaka Smerala kot klasično pričo. Govori o obnovljenju političnega življenja v Avstriji, a podlago za to vidi v ojačenju parlamentarizma, a pot do tega vidi v ublaženju narodnih nasprotstev, ki pa more priti — tu je izključen vsak dvom — edino le po pravični rešitvi narodnega problema! Znana in stara resnica je, ki jo še posebno potrjuje tisočera izkustva v naši državi, da se narodni spori ne odpravljajo s preziranjem in zanikanjem, ampak edino s tem, da se — rešujejo, pravično rešujejo! Kje je vir narodnim sporom? V ljubezni in vdanosti do svojega narodnega bistva. A ta ljubezen je v — dušah. Tega čuta pa ne iztrže preziranje in smešenje iz duš, marveč jih še razpalja, da nastajajo pojavi, ki jih je naša socialna demokracija nekaj — priznava pa bodi, da se je v tem pogledu v zadnjih časih precej ugodno evolucijonirala — zavračala le na narodni šovenizem, pretrastnost in nestrpnosti, ne razlikujoč tistih strani, ki so v resnici trpele krvavo krivico.

Smeral ljubi svoj narod, ali obsoja narodne boje, ker ti škodujejo politično — vsem. Zato želi sporazuma med Čehi in Nemci. Smeral je socialni demokrat in nacionalist v lepem pomenu te besede. Na delu za tak sporazum pripisuje socialni demokraciji važno vlogo. Ali ta se mora vsposobiti za to s tem, da se razmerje med češko in nemško socialno demokracijo hitro izvrši in uredi. To razmerje se je močno skalo. Krivdo na tem poznamo vsi, a je nočemo — ker sedaj ni čas za take rekriminacije — označiti in konstatujemo le, da je prišlo do osamosvojenja čeških organizacij od dunajske centrale. Smeral pa je uverjen, da bo mogla socialna demokracija gori omenjeno vlogo na korist vsem narodom vršiti le tedaj, če se sporazumi in ujedini med seboj. V ta namen je napisal svoj apel na nemško socialno demokracijo.

Naj navedemo tu, kako sodi o Smeralovem apelu glavno glasilo mladočeške stranke, »Narodni Listy«. Pišejo namreč: »Ni dvoma, da bi bil tak sporazum dobro delo, kakor tudi ni dvomiti, da bi bilo ta sporazum laglje doseči, nego pa češkonemški sporazum kot celota. Če bi se bila taka misel, kakor jo je dr. Smeral sedaj predložil javnosti, izrekla že poprej, bi bila morda vzbudila spogledovanje in dvome. Je to eden znakov sedanjega časa, da sedaj ne izvirajo takih dvomov, podedovanih iz minulosti. Socialni demokrati se so tako izkazali kot pripadniki svojih narodov in opore države, da ne treba več takih bojznj. Zadošča torej, da mirno pričakujemo, kako odgovore dru Smeralu voditelji nemških socialnih demokratov, ne glede na interesantno dejstvo, da je njegov poziv v odgovor na oseben napad, ki ga je nedavno temu napelilo proti njemu glavno glasilo nemške cislajtanske socialne demokracije.

Glavno glasilo glavne češke stranke je napisalo češkim socialnim demokratom častno izpričevalo, da so zvesti sinovi svojega naroda, a obenem pa tudi demo-

kratje, ki žele sporazuma med seboj, da bodo vsposobljeni za delo za ublaženje nasprotstev med narodnimi celotami. Da vidimo sedaj, kako se odzovejo nemški socialni demokrati! Videli bomo, ali jim je res na tem, da se proletarijat sporazume in vsposobi za delo za svojo korist, da se ustvari podlaga za zdrav parlamentarizem in da politično življenje v državi res ozdravi in se obnovi po tisti edini možni poti, na katero je pokazal dr. Smeral! Besede o tem smo čuli in čitali že dovolj tudi od strani nemške socialne demokracije. Sedaj naj pride dejanje!

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 23. do vštete 28. t. m. (27. razdelitev) se bodo dobivala naslednja živila aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

1/4 kg testenine po K 176 kg
ali 1/4 kg jajčne testenine po K 212 kg.

SLANINA.

Na oranžno-črne izkaznice komisije se bo mogla do vštete sobote, 28. t. m., dobivati v običajnih prodajalnah slanina, in sicer po 120 gramov (12 dkg) mesto 10 dkg po K 960 kg.

OLJE.

Za vsakih šest odrezkov oficijelne izkaznice za maslobo, veljavne za čas od 23. do 29. t. m., se izroči proti izkazu izkaznico za živila ena izkaznica komisije (rumeno-črne barve) za nabavo olja, ter se bo moglo dobiti nanjo do vštete sobote 4. novembra, v običajnih prodajalnah 1/8 litra navadnega olja po K 10 liter (1/8 litra K 125), oziroma 1/8 litra najfinjšega olja po K 20. liter (1/8 litra K 250), toda to poslednje samo v trgovini Maksimilijana Robba, ulica Largo Santorio št. 2.

BELA MOKA.

Proti izročitvi odrezkov izkaznice za kruh in moko, ki upravičujejo za nabavo 1 kg moke in proti istočasemu izkazu izkaznico za živila se bo moglo od srede, 24. t. m., do vštete sobote, 28. t. m., v vseh prodajalnah aprovizacijske komisije dobiti po 1 kg bele moke za kruho, in sicer po K 1 kg. Dotični odrezki ne smejo biti odtrgani od izkaznične matice in morajo veljati za čas od 16. do 29. t. m.

KROMPIR.

Tekom tega tedna se izroče odjemalcem tudi izkaznice (sive) za krompir in sicer bo dobila vsaka oseba eno izkaznico s št. 3. Na eno izkaznico se bosta mogla dobiti 2 kg krompirja po 20 vin. kg, in sicer na že objavljenih osmih trgih.

MILO.

Obenem z drugimi živila se bo proti izkazu izkaznico za živila, ki se preščišne na št. 27., mogla dobiti nova vrsta zelenega kuhinjskega mila po K 5 kg, in sicer 1/4 kg na osebo.

Prodajalna št. 9. aprovizacijske komisije se z jutrišnjim dnem (23. t. m.) premesti iz ulice S. Marco št. 5. v ulico S. Giacomo in monte št. 18.

Razglas.

Ponovno je bilo dognano, da so se odpošiljali za namenom zlorabe zaboji za zasebne stranke na vojaška službena mesta naslovnega kraja v svrhu, da so jih potem stranke ondi reklamirale, ali pa da so se pošiljale proglasale kot neresnične.

Ta način poslovanja se s tem izrecno prepoveduje. Kršitve te prepovedi se kaznujejo po ministrski odredbi, izdani dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 191, z globo 2 do 200 kron, ali z zaporom 6 ur do 14 dni, ako ne zapadejo vsled določil kazenskega zakona še strožjemu kaznovanju. Opatija, 14. oktobra 1916.

Za c. kr. namestnika:
Lobmeyer I. r.

Domače vesti.

Čestitke poveljnikom na soški fronti. Povodom iz Najvišjim armadnim in brodomnim poveljem poveljniku soške armade, generalnemu polkovniku pl. Borojeviću, in Njegovi c. in kr. Visokosti generalu konjice, gospodu nadvojvodi Josipu, podeljenih Najvišjih odlikovanj je namestnik baron Fries - Skene odlikovancema brzojavim potom čestitil v svojem in v imenu primorskega prebivalstva. Cesarski komisar dvorni svetnik pl. Kreklich jima je čestitil v imenu tržaškega mesta.

Prošnja do dobrotnikov CMD. CM dekliska šola na Acquedotto potrebuje za šolsko ter tudi cerkveno petje harmonij, katerega vsled sedanjih časov ne more družba kupiti. Vodstvo šole prosi, če bi ga hotel kak dobrotnik posoditi. Za dobro ohranitev se jamči. Ponudbe naj se blagovoljivo poslati na šolo, Acquedotto 20. II.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 14. do 21. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 4 slučaje škrlatice, 8 slučajev davice in 21 slučajev legarja. Umrli je ena oseba za davico, 4 osebe pa za legarjem.

Razpuščeno društvo. Namestništvo je razpustilo društvo »Lega generale dei capitani e ufficiali della marina mercantile austro-ungarica« s sedežem v Trstu.

Nemščina in italijanščina v Dalmaciji. Iz Zadra poročajo: Dalmatinsko namestništvo je izdalo trgovskim šolam v Dalmaciji odlok, s katerim se italijanščina odpravlja kot obvezni predmet. Italijanščina se bo odslej poučevala le kot neobvezni predmet. Istočasno se pa pomnoži število učnih ur za nemščino in se poleg tega razširi nemška korespondenca.

Poslano *)

Vrtinarji in kmetovalci!

Čast mi je Vam naznaniti, da sem nasejal to leto najboljše vrste bele čebule in sicer v taki množini, da lahko zadostim vsem naročbam, bodi si iz Trsta, okolice ali Istre.

Ker je sedaj najboljši čas za presajati male čebulice, podpisani priporočam slavnemu občinstvu, naj ne zamudi te ugodne prilike.

Cena 100 čebulnih sudik 70 stot.

S spoštovanjem

Ante Aljinović
Sv. Ivan-Brandelija 942.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleza zakon.

Potrim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša ljubljena mati, oziroma stara mati, gospa

ANA ČAČ

po dolgi in mučni bolezni, v starosti 74 let, med svojimi dragimi v Gospodu zaspala.

Pogreb preblage pokojnice se bo vršil v nedeljo, 22. t. m., ob 4 pop. iz hiše žalosti pri Sv. M. Magd. spod. št. 923 na pokopališče v Škledju, TRST, 21. oktobra 1916.

Žalujejoče hčere.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

so računajo po 4 stot. besedo. Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša: pristojbina znaša 40 stotink.

Išče se šivilja begunka za popraviljanje oblek (na dom). — Marija Ukmar, Škorklja št. 803.

Mladi praščil so napredaj pri M. Ukmar, Škorklja št. 803.

Učiteljica: otpravlja nudi nemško v dveh mesecih. Barriera 1, I. n. 702

Posestvo: se da celotno ali razdeljeno v najem event. se proda. Leži ob kolodvoru velikega trga Južnoštajerske. Redi do 6 glav živine, 10 prasat. Istotam se oddajo stanovanja v najem. — Ponudbe Inzer. oddelku Edinosti pod »Najem 1916«.

Žaklje: vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici). 691

Fotograf: Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 2469

Opeka, pesek, živo ali mrtvo apno, ogelje in drva za kurjavo se dobi pri STEYER, ul. Acquedotto 94. 701

Vsakovrstne žaklje kupuje G. Stebel, ul. Torrente 36. Zaloga žakljev. 695

Kupujem žaklje vsake vrste, čunje in bombaž. F. Babič, Molino grande 20. 699

Milo, belo in črno vino, čokolado, kavo, kondensirano mleko Vollmilch in Mager, sardine, lokarde na olju, kakao in vsakovrstne druge jestvine dobavlja na debelo in drobno po zmerni ceni KARL REXINGER, posredovalec, ulica Kandler 7, II. n. od 9—10 predp. in od 2—4 pop. 1006

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevke, podplati, razni gambi, denarnice, masilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega krita, krema za brado, šlice, razna rezila, robel, mrežice za brke, plenice, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavničke, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nigola št. 19. 26

Fotografični atelje DAGUERRE

Trst - Corso št. 39 - Trst
10 dopisnic v platnu, zgotovljene v 48 urah od K 3 naprej, z vsakim vremenom. Za vojake nizke cene. :: Tudi električna razsvetljava. ::

IVAN KRŽE — Trst

Piazza San Giovanni 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov, brent, cebov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih kosov, jermasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emalla, kostarja ali črnka, nadalje pasamatorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odpri od 8¹/₂ zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Hermangild Trocca

TRST, ulica Barriera vecchia 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napis. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižje konkurenčne cene.

Veliko skladišče izgotovljenih oblek

Alla Fiducia

Trst, ulica Scorzeria 4, vogal ulice Arcata.

Velika izbira moških in deških h oblek »Gambetta«. — Bogata izbira otroških oblek, terdelavske volnene in bombažaste hlače. Monture beli jopiči, itd.

NB. Ker nima prodajalna velikih stroškov, prodaja po nizkih cenah.

Pri ZAVAROVALNEM ODELKU ces. kr. avstrijskega vojaškega sklada za vdove in sirote

deželna poslovalnica TRST, ulica Lazaretto vecchio št. 3,

in pri okrajnih poslovalnicah KOPER, RUJE, PULA, PAZIN, KRK, LOŠINJ in VOLOSKO se sprejemajo ponudbe vojnihi

zavarovanj za slučaj smrti in onemoglosti.

NA PRODAJ

sta pod ugodnimi pogoji

v sredini mesta v Krškem

dve hiši z gospod. poslopjem.

V hišah se nahajajo gostilna, kavarna in zaloga piva ter zasebna stanovanja. — Gostilniški prostori so zelo pripravno razdeljeni; poleg hiše se nahaja velik zaraščan senčnat vrt, zidano kegljišče.

V gospodarskem poslopu se nahajajo hlevi za domačo in tujo živino, velika ledenica, skladišče in tri sobe za posle. — Radi njih razsežnosti in po legi pa sta hiši tudi pripravni za izvrševanje mesarije, pekarije ali katerisibodi trgovine.

Ker lastnik radi boleznj posestva ne more nadzorovati, prodaja isto po zmerni ceni!

Kupcem daje pojasnila lastnik Valentin Scagnetti, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Jadranska banka

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5
(Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 8.890.000

KUPUJE IN PRODAJA:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisna, priporočila, delnice, srečke itd.

VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih

SAFE - DEPOSITS. PROMESE.

Brzjavlj: JADRANSKA.

***** MENJALNICA *****

VLOGE NA KNJIŽICE

3³/₄%

od dneva vloge do dneva vdiaga.

Rentni davek plačuje banka svojega.

OBREŠTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

***** URADNE URE: od 9 do 12 in od 3 do 5 pop. *****

FILIALKE:

DUNAJ I

Tegethofstrasse 7-9

DUBROVNIK

KOTOR

LJUBLJANA

METKOVIĆ

OPATIJA

SPLET

SIBENIK

ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NA-

KAZNICE NA VSA TU- IN

INOZEMSKA TRŽIŠČA.

Živahna zveza z AMERIKO.

REMBOURSNI KREDITI

PRODAJA SREČK

RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje.

Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zvebanja srečk itd. brezplačno.

STAVNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI

Krediti proti dokumentom ukrcanja.

BORZNA NAROČILA. INKASO.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

***** ESKOMPT MENIC *****

Šolska vest. Družba sv. Cirila in Metoda je imenovala gospici Valerijo Čučkovo in Albino Lahovo za suplentinji na svoji deški šoli v Trstu.

Oskrbnice vojniških sirot. Oskrbnice vojniških sirot, ki niso še poslane drugih (nekateri niti prvih) izvidov, so naprošene, da napravijo dotične čim prej in poročajo o stanju ter o eventualnih podpori. Vse oskrbnice se pa opozarjajo, kadar pišejo v izvidih imena varovancev (krstno ime in priimek), da naj vsakikrat pri vsakem navedbo v oklepaju starost, n. pr. Anton N. (8 l.). Ravno tako naj ne pozabijo priložiti vsakikrat bivališča dotične družine. Kadar pa vprašajo za svoje varovance kakšno podporo v naravnih dajstvih (obdrževalni oblačilo) naj natančno določajo, za katerega varovanca. Istočasno so naprošene, da opominjajo svoje družine k stredljivosti in pazni dobrih predmetov, a nekatere, ki imajo pretirane zahteve, tudi k skromnosti, kajti »organizacija oskrbnic vojniških sirot« nima še tako velike zaloge, da bi se iz nje zaporedoma in nedeljivo zajemalo. — Zato naj omeje, kolikor mogoče svoje zahteve, da ne bo začel vir usihati ravno tedaj, ko bi moral največ delovati — namreč po vojni. Naj pomislijo toliko oskrbnice, kolikor vdove, da bi organizacija morala začeti svoje pravo poslovanje stoprav po vojni, ko se ugotovi število vseh sirot, katero bo, žal, do tedaj zadostno naraslo in se bo začela tedaj za nje prava potreba. Razmeroma velike podpore, katerih se vdove sedaj deležne, se bodo znatno skrčile, in takrat bi morala organizacija biti na svoji višini ter priskočiti gnotno na pomoč. Sedaj bi moralo biti njeno delovanje bolj moralnega in nadzorovalnega pomena in le v resnični potrebi in stiski naj bi podpirala i materijalno. Oskrbnice naj pomislijo to in naj razložijo svojim varovancem, oziroma materam ali varuhinjam otrok. Skrbeti moramo, da se organizacijski sklad čedalje bolj množi, a ne krči, da bo organizacija v stanu vršiti svojo nalogo, ter iti po poti, katero si je začrtala v svojem programu. Ko neha vojna ter se povrne tako normalne razmere, se ne povrne tako kmalu prejšnje stanje, lahko se reče blagostanje. Se dolgo bomo nosili in čutili breme sedanje usodepolne vojne in te nasledke zmanjšati in blažiti — lačne nasititi, nage obleči, boste obuti, moralno potrti tolažiti in jih krepiti v boju za življenje« v krogu vojniških sirot in vdov mora biti cilj »organizacije oskrbnic vojniških sirot«. Zato so vsi eventualni neobhodni nepotrebnosti troški le jez poznejšemu delovanju. Ako bo organizacija temu delovanju res kos, tedaj bo zadoščala svojemu programu in si priporočila zaslug na človekoljubnem in domoljubnem polju ter istočasno odplačala dolg hvalnosti napram našim padlim junakom. Oskrbnice naj sedaj v prvi vrsti vrše svojo nadzorovalno nalogo ter naj se prepričajo, da otroci vrše res svojo dolžnost napram šoli in cerkvi, da ne bo eventualnih pritožb od ene ali druge strani. Zlasti morajo oskrbnice vplivati, da se otroci ne klatijo po cestah, kjer so podvrženi raznim slabim vplivom in vplivom. Vedno in kjerkoli si bode, kadar ji je možno, naj oskrbnica predloži materam pogonostnost kakšnega pohajanja in brezposelnosti. Zato naj skrbna in dobra mati skrb in gleda, da ne pusti dece iz svojega okrožja in naj jih le, kolikor ji je možno, nadzoruje. Nasledke tega bo videla v poznejših letih, ko se ji bo njena skrb in paznja obilo poplačala. V tem naj jih oskrbnice podpirajo s svojimi sveti in priporočili. Ene in druge bodo žele zahvalnosti v bodočnosti — v prvi vrsti pa jih bo razveseljevala zavest, da so vestno vršile podeljeno jim nalogo ter pripomogle do dobrega, duševno in telesno zdravega naraščanja, za kar jim bo gotovo tudi človeštvo hvaležno. Zato naj se nikakor ne strašijo morebitnih neprilic in neveselosti, ki so v zvezi z izvrševanjem oskrbnic dolžnosti. Organizacija pa naj se ne smatra v prvi vrsti za vir dajatev. — A. S.

Razglas. Cesarski komisar razglasi: V petek, dne 3. novembra t. l., ob 10 popoldne se bo vršilo v uradih občinskega predsedništva XVII. žrebanje dolžnih pisem deželnega posojila tržaškega iz leta 1899. v obsegu, označenem v amortizacijskem načrtu. Izžrebane obligacije in odrezki, zapadli dne 1. novembra t. l., se plačajo bodisi pri mestni blagajni tržaški, bodisi pri društvenem sedzu na Dunaju in pri vseh filijalkah ces. kr. privilegirane kredidnega zavoda za trgovino in obrt, to je v Bočanu, Bregencu, Brnu, Karlovih varih, Feldkirchnu, Jabloncu, Inostou, Lvo- vu, Ljubljani, Moravski Ostrovi, Olomcu, Puli, Pragi, Liberecu, Toplicah, Trstu, Opavi in Varendorfu in sicer odrezki takoj, obligacije pa 15 dni po izžrebanju. — Odrezkom, ki se predložijo v izplačilo mestni blagajni, je treba dodati, če jih je več kot deset, izkaz, ki označa v preglednem redu njih število in ime posestnika.

Seznam vojnih poštinskih uradov, pripuščenih k prometu z zasebnimi vojnopoštinskimi zaviti. 5, 5/III, 9, 11, 13, 19, 19/II, 20, 20/IV, 24, 29, 37, 39, 40, 42, 47, 49, 51, 55, 58, 60, 63, 66, 69, 76, 77, 84, 88, 90, 94, 95, 102, 105, 107, 110, 111, 113, 125, 128, 130, 131, 133, 137, 138, 145, 146, 147, 148, 150, 153, 155, 165, 167, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 203, 207, 209, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 232, 237, 239, 240, 250, 252, 253, 255, 256, 258, 259, 260, 262, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 302, 307, 315, 316, 317, 318, 319, 324, 332, 334, 335, 336, 338, 340, 352, 354, 361, 364, 368, 369, 371, 372, 376, 377, 378, 385, 386, 387, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 392, 393, 395, 396, 398, 399, 400, 400/II, 400/III, 401, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 412, 444, 444/II, 444/III, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 516, 517, 600.

602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 630. — Zasebni vojnopoštinski zaviti so dovoljeni znanprej pod obstoječimi pogoji le na one vojne poštne urade oziroma etapne poštne urade s številko, ki so označeni v gornjem seznamu. Vsi drugi vojni poštini uradi in etapni poštini uradi s številko, ki niso navedeni v tem seznamu, so zaprti za promet z zasebnimi vojnopoštinskimi zaviti. Promet z zasebnimi vojnopoštinskimi zaviti na vse c. in kr. etapne poštne urade s krajevno označbo v zasedenem ozemlju Ruske Poljske, Srbije, Črne Gore in Albanije — izvzemši etapne poštne urade Mitrovice na Kosovu in Novipazar — je dopučen slejkoprej pod obstoječimi pogoji. V Lvo- vu so dovoljeni znanprej zasebni zaviti ki do 20 kg. istotako označba vrednosti pri zaviti. Zaviti s povzetjem, ekspresni in nujni zaviti do nadaljnjih odredb niso dopušteni. Dosedanje obvezno frankovanje preneha.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 23. t. m., od 9 in pol pop. do 1 pop. se bodo prodajali na dražbi dragoceni predmeti serije 136., zastavljeni meseca oktobra 1914. na bele listke, in sicer od št. 22.001 do št. 24.700, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragoceni predmeti (razni površniki) serije 137., zastavljeni l. 1915. na rdeče listke. Časopisov je bilo uradno zaustavljenih v Avstriji od aprila do junija t. l. 105. Med temi 78 čeških, 13 italijanskih, 8 nemških, 1 francoski in 1 hebrejski. Poštni debit je bil odtegnjen 6 inozemskim časopisom: dvem nemškimi (iz Holandske in Švice), trem francoskim istotako iz Holandske in Švice) in enemu češkemu iz Severne Amerike.

Trgovska šola v Zadru. Da odpomorejo veliki in resni potrebi — ker v Dalmaciji strokovnih šol ni — so se nekateri profesorji in davčni uradniki odločili, da otvorijo v Zadru hrvatski trgovski kurz. Kako potrebno je bilo to, priča dejstvo, da se je prišlo do tega, da se je v Zadru v enem izmed obiskovalcev. Zato je to inicijativo le poveljiti in gre dotičnim ustanoviteljem vse priznanje. Taksa bo iznašala 20 K na mesec. Če pa dobe ustanovitelji državno in deželno podporo, česar se je nadejati, se taksa znatno zmanjša, ali pa popolnoma odpade. Ako bo dijakov in napredka, se iz tega tečaja skoro razvije hrvatska državna trgovska šola v Zadru.

Književnost in umetnost.

Družba sv. Mohorja je izdala za leto 1917. pet knjig: Koledar, Večernice, Slike iz narave, Zgodovino slovenskega naroda, in eno knjigo nabožne vsebine. O knjigah in družbenem književnem načrtu za prihodnje leto izpregovorimo v kratkem obširneje.

Fr. Novak »Slovenska stenografija«. I. del, korespondenčno pismo, cena K 420. — Katoliška bukvarna je izdala zopet to knjigo, ki je tako doživela svoj četrti natis, in je tako odpomogla nujni potrebi, ker prejšnjih natisov sploh ni bilo mogoče dobiti več. Knjigo, ki se dobiva v Katoliški bukvarni in po vseh drugih slovenskih knjigarnah, priporočamo najtopleje vsakomur, ki se zanima za slovensko stenografijo. S pomočjo te knjige se je lahko nauči tudi sam, brez učitelja.

Calendario tascabile »Mignon«. Pod tem naslovom je izdal založnik De Angeli ličen žepni koledarček, ki poleg običajnih koledarskih strani vsebuje nove kolovone, poštne in brzojavne tarife in drug raznovrsten drobiž. Dobiva se koledarček po 40 vin. komad v vseh tržaških knjigarnah, papirnicah in večjih tobakarnah.

DAROV. Darovi, došli cesarskemu komisariju. V korist sklada za vdove in sirote padlih vojakov: Ludvik Roth (kinematograf »Mondial«) K 2524; baron in baronica Vivante K 100; ravnateljstvo ljudske in meščanske šole v ulici Ferriera K 4960 kot dohodek kinematografske predstave v Salezijanskem oratoriju; ravnateljstvo obč. zabavišča pri Sv. Justu K 10640 kot dohodek prireditve 5. t. m. — Paroplovna družba avstrijskega Lloydja po upravi lista »Triester Zeitung« K 200 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov in K 200 za Rdeči križ, nadalje generalni ravnatelj dvorni svetnik Albert Frankfurter K 100 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov. Ravnateljstvo ljudske in meščanske šole v ulici Giotto K 40, nabranih med učenci povodom cesarjevega godu, in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za Rdeči križ. Vodstvo italijanske mestne ljudske šole v Rojani K 20, nabranih med učitelji in učenci tekom darovanijskih dni, za c. kr. avstr. vojaški vdovski in sirotinski sklad. Cesarski komisar pl. Kreklich-Strassoldo in soproga K 40 v korist zdravniške postaje.

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadrage, in jih obre- 4 1/2 % večje zneske po do- 4 1/2 % govoru. Trgovcem otvarja čerkovne račune z dnevnim obrestovanjem.
Renini davek plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po eno krono.
Poštno-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-04.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
POSJOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

Priporočljive tvrdke.

Mehanična delavnica.
ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Meda 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračunl.

Majolične peči in štedilniki
M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmern. 202

Hotel Continental
Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Preno- dišče za vojake. Dvigalo. Cene zmern. Postrežba točna. 190

„Salone Edison“
Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najprej objavljeni kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki lišni.

London Biscuit Factory.
A. GATTI, Trst, najbolj iskani. Priporočeni za rekonvalescentne otroke od prvih zdravniških avtoritet. 211

Papir.
VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vreč lastne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti Cene zmern. — Gastone Dollinar Trst, Via dei Gelsi 16. 256

Nepremočljivi plašči.
LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera Vecchia 19. Rogata izbora vojaških plaščev od K 29 — naprej. 257

Knjigoveznica
PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdrivo 19. Arti- stična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 297

Šivalni stroji.
DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vse prtilike. Delavnica za popraviljanje. 258

Pooblaščen operator kurjih očes
MARKO KRVIČIČ sprejema od 5 do 7 pop. ob nedeljah od 9-2 pop. Trst, ul. Acquedotto št. 22 polunadstropje. 328

Pasi za prenos in platno za jadra.
LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrnjal in asfaltov. Rojan št. 2. Urad ulica Ghega 2. Specializeta: zastori za gostilne, kavarne, po- talne itd. 332

Damska krojačnica
A. RIEGER, Trst, ulica Torretta št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmern. 337

Trgovina jestvin in kolonijal
IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 13 (175 Ponterosso) Zalogna masa v konservi, sardin, kondenzirano mleko, mezge, čokolade in kakava. Velika izbora likerjev in domačih vin. Sveži čaj, maslo. Cene zmern. 2203

Jestvine na debelo.
Bogata izbora vankovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu ulica della Acque vogal ulice Corosgo. 244

Manufakturne trgovine.
SUCCESORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Leseni trg (Piazza della Legna) št. 1. — Bogata izbora manufakturnega blaga. — Cene zmern. 194

Pri ces. kr.

Avstrijskem skladu za vdove in sirote vojakov

pod Najvišjim pokroviteljstvom Njeg. apost. Veličanstva
Oddelek: Vojnega zavarovanja
Se sprejemajo ponudbe za vojno zavarovanje in sicer pri deželni posredovalnici za Trst, Istro, Goricko-Gradiščansko v Trstu, V. A. d. Lazzaretto vecchio št. 3 kakor tudi pri oddelkih za
1) Št. Vid n Staro mesto, Via Besengri št. 19 I. nad.
2) Novo mesto, Via delle Legna št. 2 polunadstropje
3) Novo mitnico, Via Piccolomini 3, II.
4) Staro mitnico, Piazza Barriera vecchia št. 4 I. nad.
5) Sv. Jakob, Via dell'Istria 8/I.
6) Predmestje Vrdele, Via Giulia št. 54, I. nad.
7) Zgornje okolice Opčine, V Carinta 18
kakor tudi pri krajnih posredovalnicah v Poreču, Kopru, Puli, Volosko-Opatici, Pazinu, Krku in Ložinu, v vseh občinskih, šolskih in župnijskih uradih i. t. d.
Sklepati se morejo z arovanja za najvišjo svoto K 40.000.—
Premije za svoto K 1900. — za eno leto za

Zavarovanja v slučaju smrti znašajo:
a) Za vojaške po poklicu in one, ki spadajo v rezervo (12 letno obvezno službovanje, v kolikor ne spadajo v skupino b) ali d)
b) Za vojaške, ki spadajo k trem in štirinajst letnim četam (če niso črnovojniki) K 70.—
c) Za črnovojnike z orožjem (brez ozira na starost in brez ozira na to, da služijo osebno kot črnovojniki, ali da so bili tekom vojne potrjeni) K 45.—
d) Za vojaške uradnike, knjigovodje, inženirje, kovaške mojstre, one, ki spadajo v oddelke za vzdrževanje in one za delavce, in naposled za druge, ki se ne bojujejo K 35.—
Oni, ki dobivajo državno podporo, plačajo lahko na račun, ostanek pa se jim odtegne v desetih 14 dnevni obrok, ki se odbijejo od podpore.
Osebe, ki so že zavarovane, se zavarujejo ponovno.
Zavarovanje stoji takoj v veljavo
V slučaju da umre zavarovane v teku enega leta, bodisi vsled rane ali bolezni, se izplača zavarovana svota zavarovancu ali pa onemu, ki se izkaže s polico. Ako se dožene, da se je zavarovane zgnubil ali pa da je umrl, kakor tudi ako je bil ranjen ali pa bolan pred dnevom zavarovanja, tedaj se izplača predlagatelju znesek premije brez vsakega odbitka.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
POSJOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

Županstvo Komensko na Krasu, sedaj s sedežem v Sežani, naroča svojim občinarjem, ki so sedaj razkropljeni po svetu, da vsaka družina brez odloga naznani istemu svoje sedanje bivališče. — Ta evidenca bo služila v občo korist, osebno pa še, da se v vojakom, ki se nahajajo na bojnem polju itd. in ne vedo kje da se njih družine nahajajo, podajati informacije.

Zlatarnica G. Pino
Trst, ulica Canale št. 13
Velika izbora srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmern. Cene zmern.

Hotel in restavracija METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmern.

Srečke 5. razreda 6. loterije
cena 1/8 K 25, 1/4 K 50, 1/2 K 100, 3/4 K 200.
Žrebanje od 10. oktobra do 8. novembra
Srečke: avstrijskega rudečega križa, In različne druge srečke - -
tudi na obroke
se dobivajo pri:
Podružnici Ljubljanske kreditne banke
v ulici Caserma št. 11.

Pri ces. kr.

Avstrijskem skladu za vdove in sirote vojakov

pod Najvišjim pokroviteljstvom Njeg. apost. Veličanstva
Oddelek: Vojnega zavarovanja
Se sprejemajo ponudbe za vojno zavarovanje in sicer pri deželni posredovalnici za Trst, Istro, Goricko-Gradiščansko v Trstu, V. A. d. Lazzaretto vecchio št. 3 kakor tudi pri oddelkih za
1) Št. Vid n Staro mesto, Via Besengri št. 19 I. nad.
2) Novo mesto, Via delle Legna št. 2 polunadstropje
3) Novo mitnico, Via Piccolomini 3, II.
4) Staro mitnico, Piazza Barriera vecchia št. 4 I. nad.
5) Sv. Jakob, Via dell'Istria 8/I.
6) Predmestje Vrdele, Via Giulia št. 54, I. nad.
7) Zgornje okolice Opčine, V Carinta 18
kakor tudi pri krajnih posredovalnicah v Poreču, Kopru, Puli, Volosko-Opatici, Pazinu, Krku in Ložinu, v vseh občinskih, šolskih in župnijskih uradih i. t. d.
Sklepati se morejo z arovanja za najvišjo svoto K 40.000.—
Premije za svoto K 1900. — za eno leto za

Zavarovanja v slučaju smrti znašajo:
a) Za vojaške po poklicu in one, ki spadajo v rezervo (12 letno obvezno službovanje, v kolikor ne spadajo v skupino b) ali d)
b) Za vojaške, ki spadajo k trem in štirinajst letnim četam (če niso črnovojniki) K 70.—
c) Za črnovojnike z orožjem (brez ozira na starost in brez ozira na to, da služijo osebno kot črnovojniki, ali da so bili tekom vojne potrjeni) K 45.—
d) Za vojaške uradnike, knjigovodje, inženirje, kovaške mojstre, one, ki spadajo v oddelke za vzdrževanje in one za delavce, in naposled za druge, ki se ne bojujejo K 35.—
Oni, ki dobivajo državno podporo, plačajo lahko na račun, ostanek pa se jim odtegne v desetih 14 dnevni obrok, ki se odbijejo od podpore.
Osebe, ki so že zavarovane, se zavarujejo ponovno.
Zavarovanje stoji takoj v veljavo
V slučaju da umre zavarovane v teku enega leta, bodisi vsled rane ali bolezni, se izplača zavarovana svota zavarovancu ali pa onemu, ki se izkaže s polico. Ako se dožene, da se je zavarovane zgnubil ali pa da je umrl, kakor tudi ako je bil ranjen ali pa bolan pred dnevom zavarovanja, tedaj se izplača predlagatelju znesek premije brez vsakega odbitka.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
POSJOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

Umetno-fotografski atelje
Trst, ulica del Rivo št. 42 (prišilje) Trst
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razgled, posnetke notranjost lokalov, porcelanske plošče za vsakovrst. spomenike. POSEBNOSTI: POVEČANJE in VSAKE FOTOGRAFIJE in Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo št. 42

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perlija mila za jopice. — Svilenina in okrasni zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobnarije, preproge za vese, triž po izjemno nizkih cenah.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecchia 12, vogal ulice della Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Srečke 5. razreda 6. loterije
cena 1/8 K 25, 1/4 K 50, 1/2 K 100, 3/4 K 200.
Žrebanje od 10. oktobra do 8. novembra
Srečke: avstrijskega rudečega križa, In različne druge srečke - -
tudi na obroke
se dobivajo pri:
Podružnici Ljubljanske kreditne banke
v ulici Caserma št. 11.

Pri ces. kr.

Avstrijskem skladu za vdove in sirote vojakov

pod Najvišjim pokroviteljstvom Njeg. apost. Veličanstva
Oddelek: Vojnega zavarovanja
Se sprejemajo ponudbe za vojno zavarovanje in sicer pri deželni posredovalnici za Trst, Istro, Goricko-Gradiščansko v Trstu, V. A. d. Lazzaretto vecchio št. 3 kakor tudi pri oddelkih za
1) Št. Vid n Staro mesto, Via Besengri št. 19 I. nad.
2) Novo mesto, Via delle Legna št. 2 polunadstropje
3) Novo mitnico, Via Piccolomini 3, II.
4) Staro mitnico, Piazza Barriera vecchia št. 4 I. nad.
5) Sv. Jakob, Via dell'Istria 8/I.
6) Predmestje Vrdele, Via Giulia št. 54, I. nad.
7) Zgornje okolice Opčine, V Carinta 18
kakor tudi pri krajnih posredovalnicah v Poreču, Kopru, Puli, Volosko-Opatici, Pazinu, Krku in Ložinu, v vseh občinskih, šolskih in župnijskih uradih i. t. d.
Sklepati se morejo z arovanja za najvišjo svoto K 40.000.—
Premije za svoto K 1900. — za eno leto za

Zavarovanja v slučaju smrti znašajo:
a) Za vojaške po poklicu in one, ki spadajo v rezervo (12 letno obvezno službovanje, v kolikor ne spadajo v skupino b) ali d)
b) Za vojaške, ki spadajo k trem in štirinajst letnim četam (če niso črnovojniki) K 70.—
c) Za črnovojnike z orožjem (brez ozira na starost in brez ozira na to, da služijo osebno kot črnovojniki, ali da so bili tekom vojne potrjeni) K 45.—
d) Za vojaške uradnike, knjigovodje, inženirje, kovaške mojstre, one, ki spadajo v oddelke za vzdrževanje in one za delavce, in naposled za druge, ki se ne bojujejo K 35.—
Oni, ki dobivajo državno podporo, plačajo lahko na račun, ostanek pa se jim odtegne v desetih 14 dnevni obrok, ki se odbijejo od podpore.
Osebe, ki so že zavarovane, se zavarujejo ponovno.
Zavarovanje stoji takoj v veljavo
V slučaju da umre zavarovane v teku enega leta, bodisi vsled rane ali bolezni, se izplača zavarovana svota zavarovancu ali pa onemu, ki se izkaže s polico. Ako se dožene, da se je zavarovane zgnubil ali pa da je umrl, kakor tudi ako je bil ranjen ali pa bolan pred dnevom zavarovanja, tedaj se izplača predlagatelju znesek premije brez vsakega odbitka.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registрована zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
POSJOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2 %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.